
Mun þróun fasteignaverðs stefna stöðugleikanum í hættu?

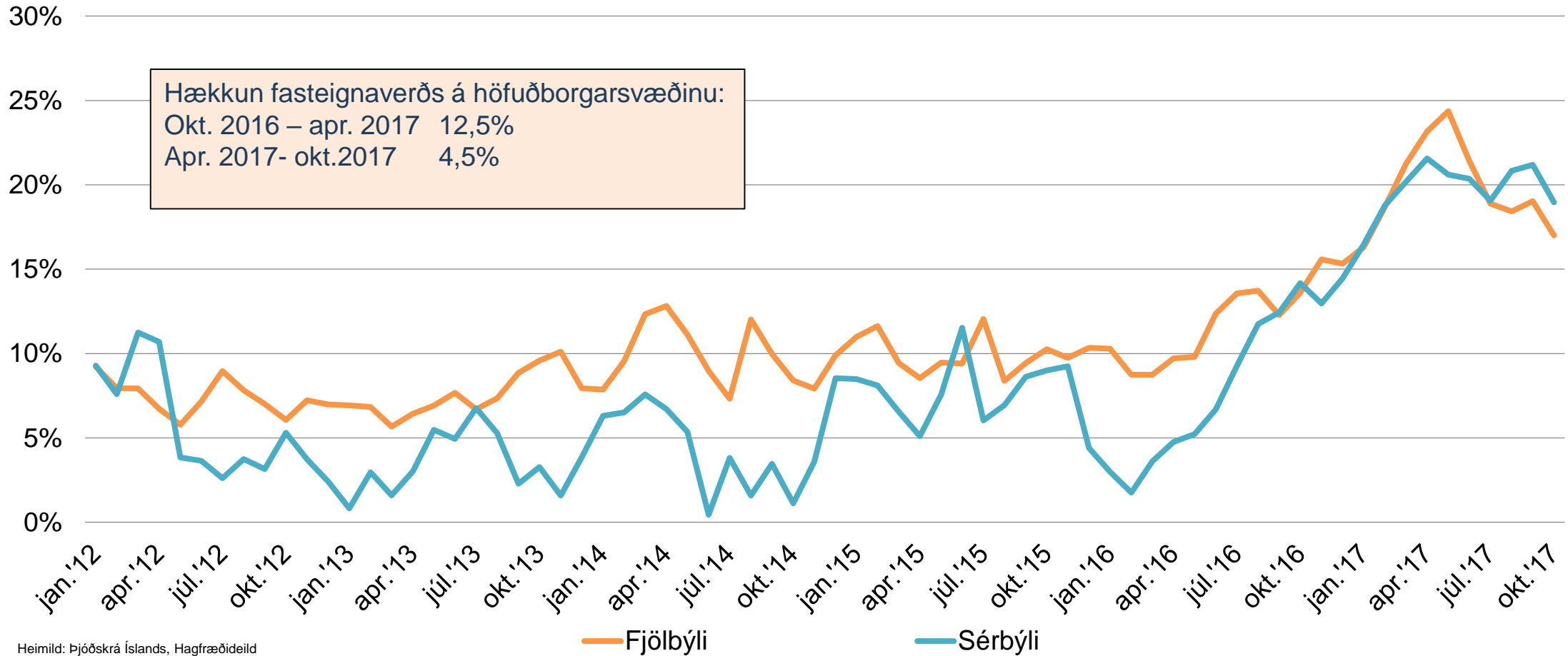

Ari Skúlason
Hagfræðideild Landsbankans

Hækkunir út úr korti frá miðju ári 2016

12 mánaða hækkun húsnæðisverðs

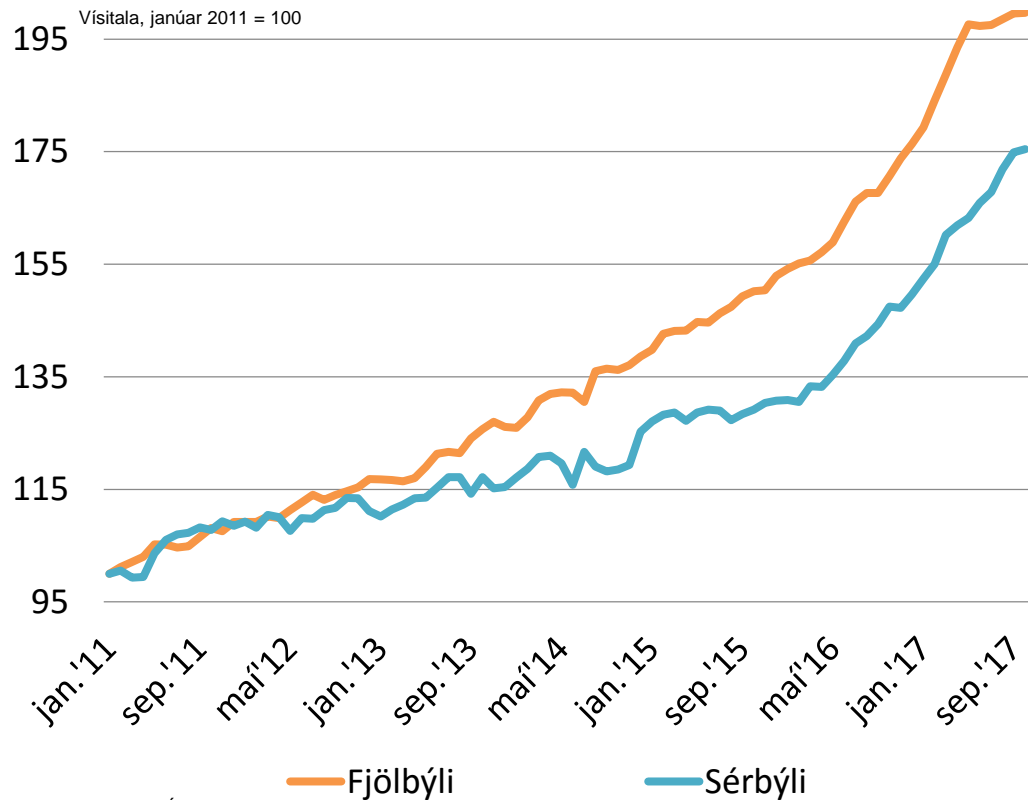

Heimild: Þjóðskrá Íslands, Hagfræðideild

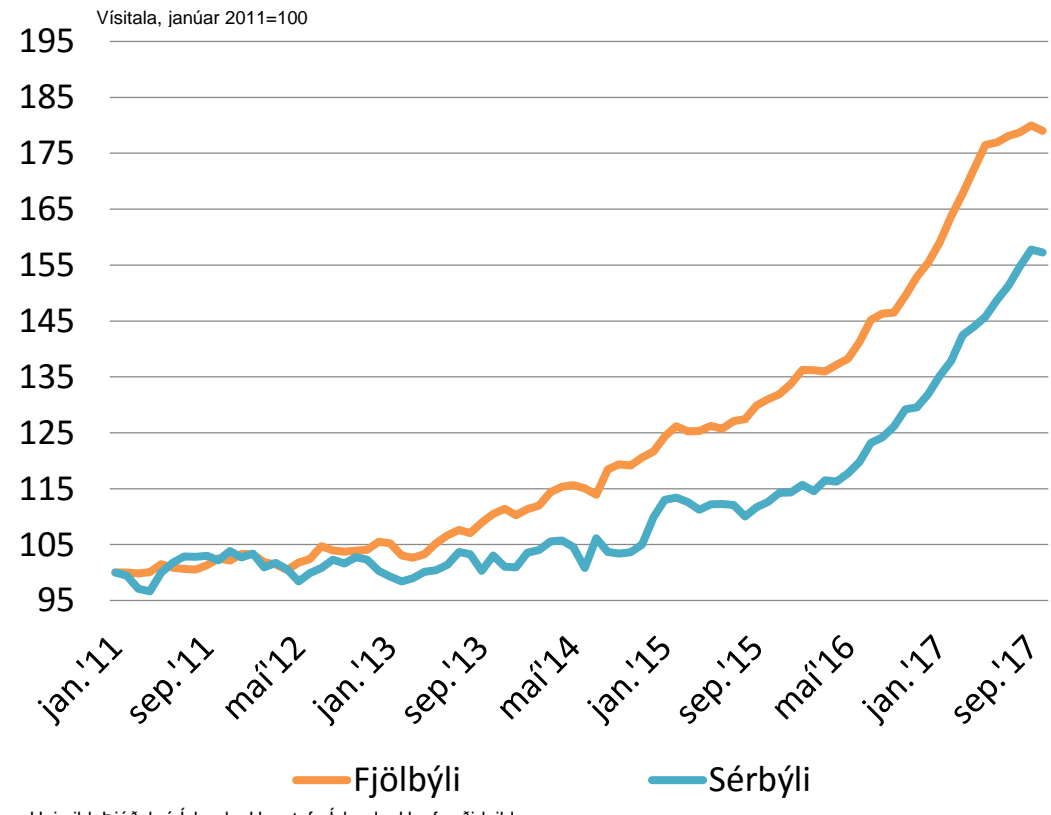
Ótrúleg þróun nafnverðs – en sérstaklega raunverðs

Þróun nafnverðs á höfuðborgarsvæðinu

Heimild: Þjóðskrá Íslands, Hagfræðideild

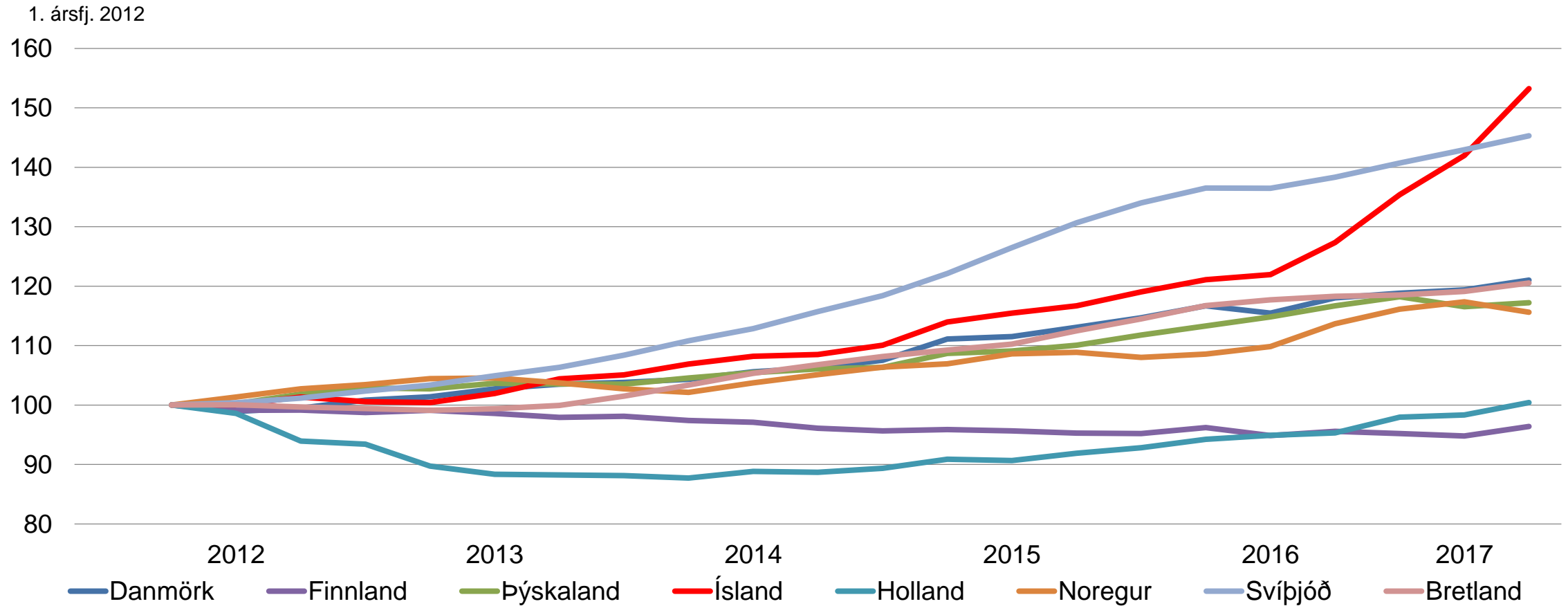
Þróun raunverðs fasteigna á höfuðborgarsvæðinu

Heimild: Þjóðskrá Íslands, Hagstofa Íslands, Hagfræðideild

Til skamms tíma vorum við ekki mjög frábrugðin samanburðarlöndum

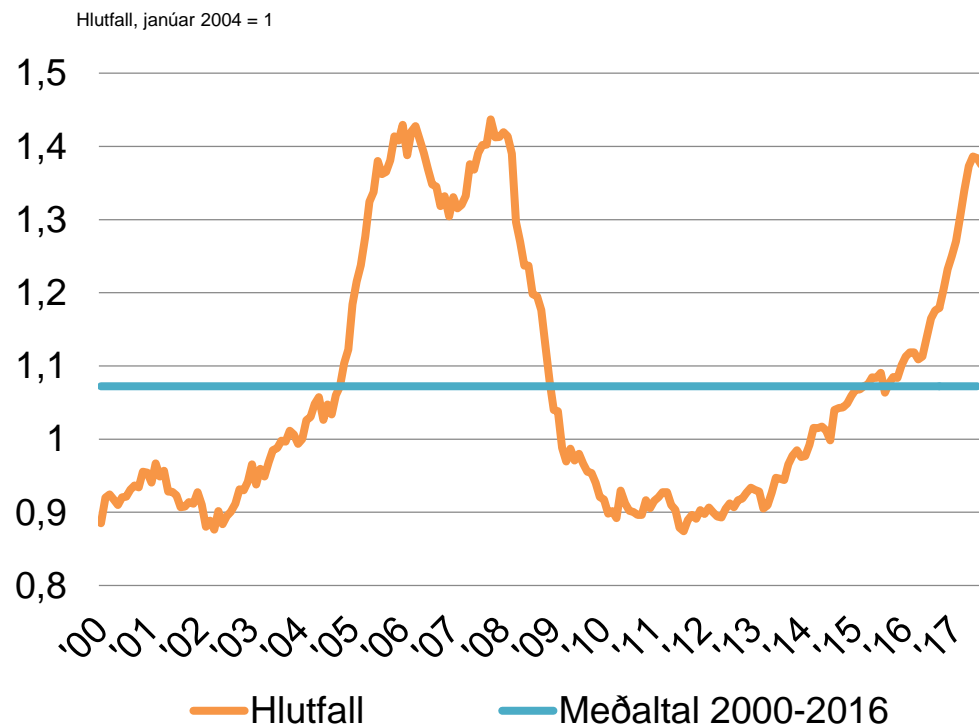
Raunverð íbúðarhúsnæðis

Heimild: OECD

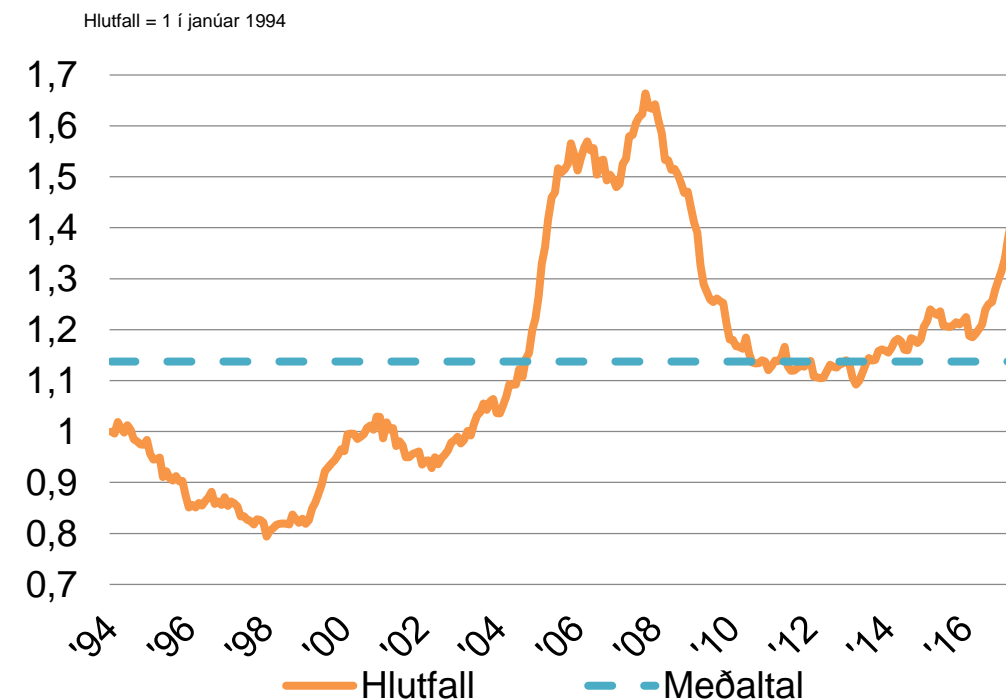
Lítið samhengi við undirliggjandi þætti

Hlutfall raunverðs á fjölbýli og byggingarkostnaðar

Heimild: Þjóðskrá Íslands, Hagstofa Íslands, Hagfræðideild

Hlutfall raunverðs íbúða og kaupmáttar launa

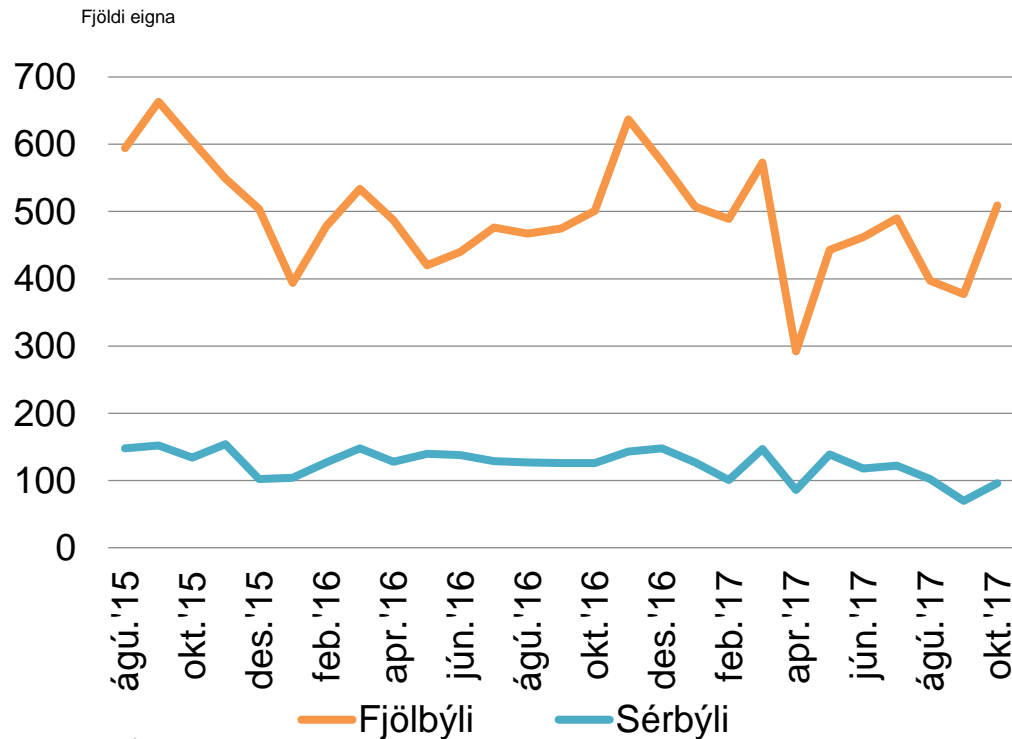

Heimild: Þjóðskrá Íslands, Hagfræðideild

Er þróunin að snúast við eins og í síðasta toppi?

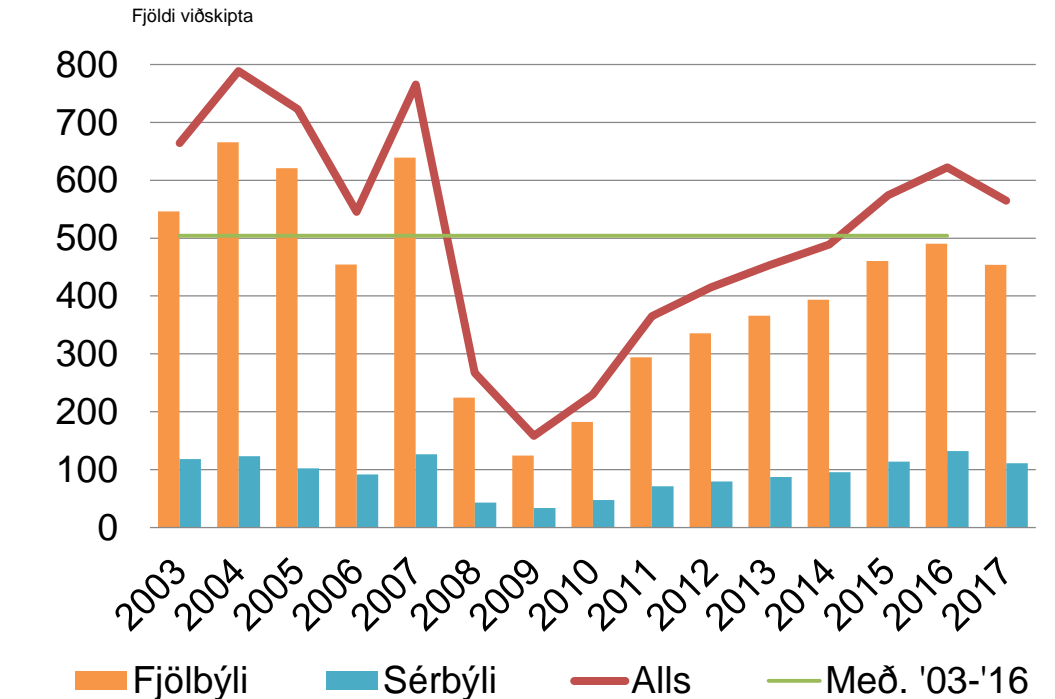
Viðskiptum hefur fækkað

Fjöldi viðskipta með íbúðarhúsnæði á höfuðborgarsvæðinu

Heimild: Þjóðskrá Íslands

Meðalfjöldi fasteignaviðskipta á höfuðborgarsvæðinu á mánuði

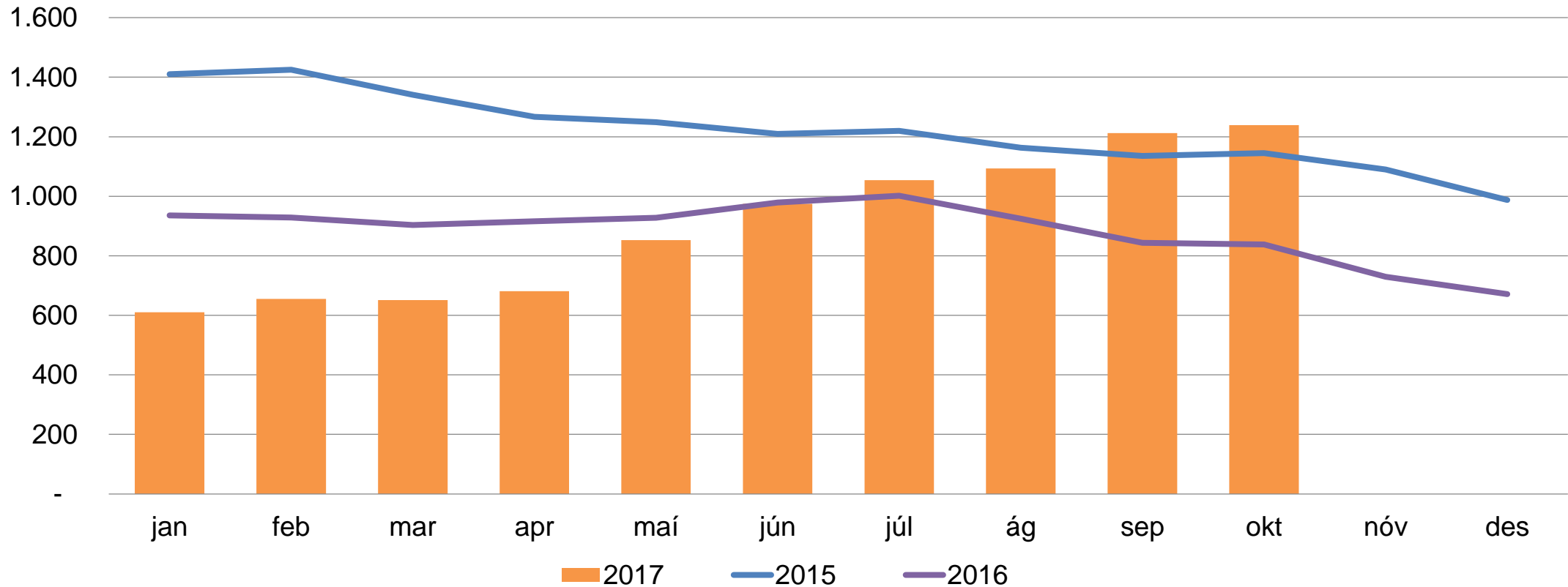

Heimild: Þjóðskrá Íslands, Hagfræðideild

Fleiri íbúðir koma inn á markaðinn og staldra lengur við

Fjöldi íbúða til sölu á höfuðborgarsvæðinu - fjölbýli

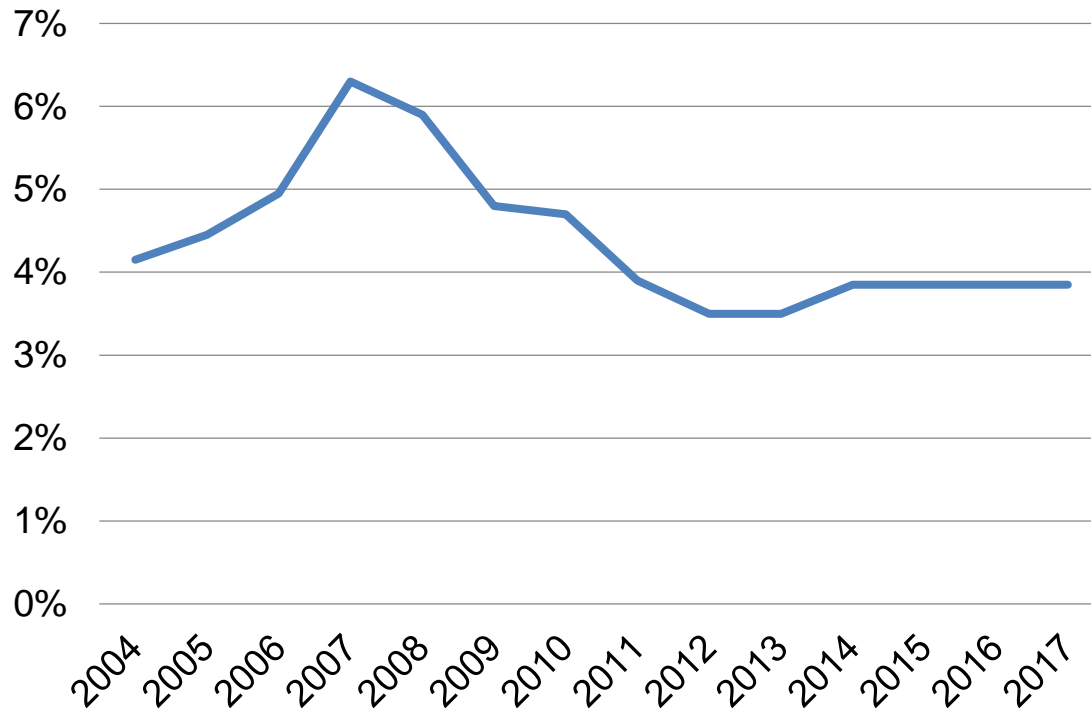
Fjöldi íbúða

Heimild: Fasteignavefur Morgunblaðsins, Seðlabanki Íslands

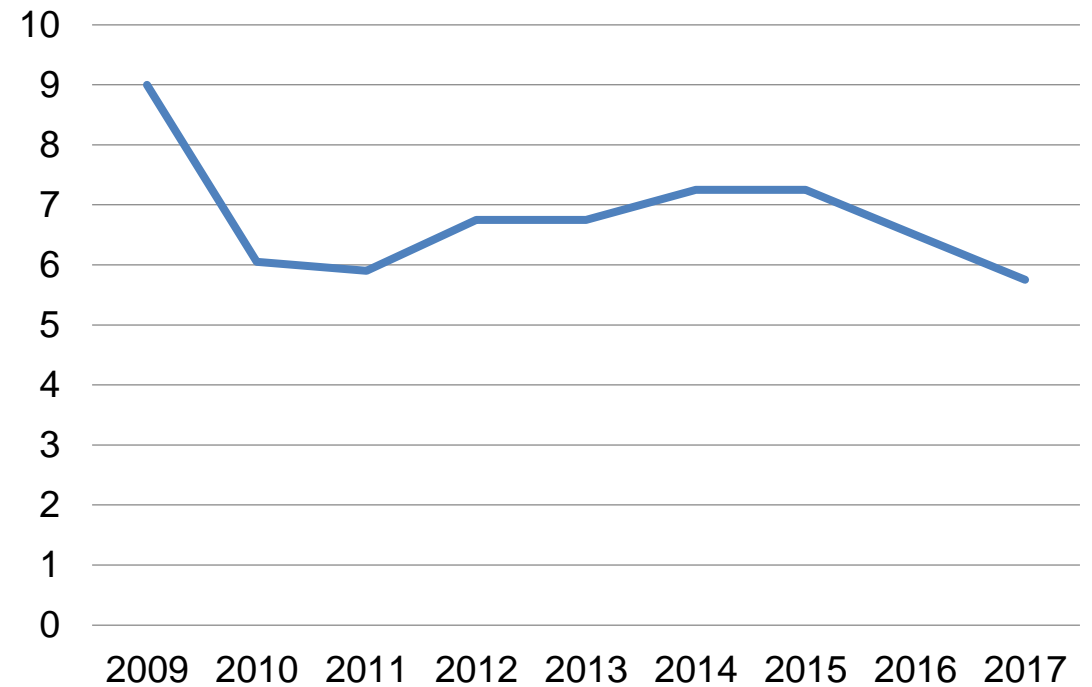
Vextir hafa farið lækkandi

Vextir verðtryggðra íbúðalána Landsbankans með föstum vöxtum

Heimild: Landsbankinn. Breytilegir vextir milli 2010 og 2013.

Vextir óverðtryggðra íbúðalána Landsbankans með föstum vöxtum

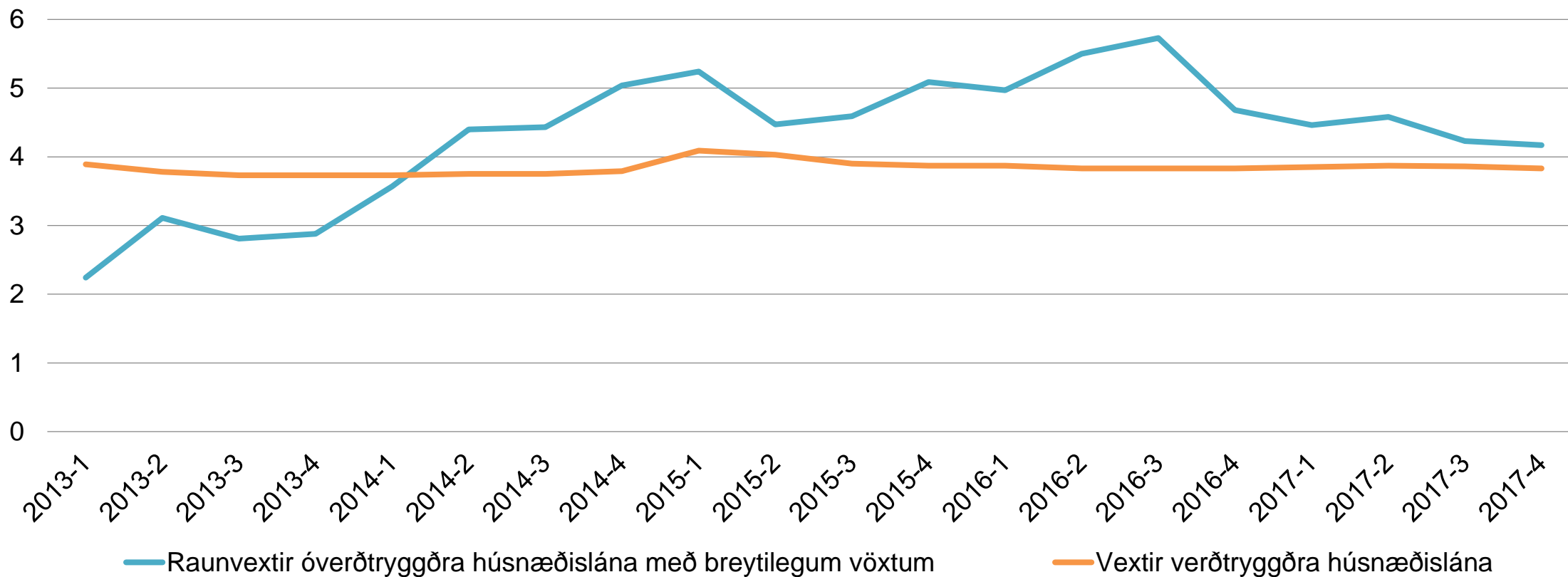
Heimild: Landsbankinn

Fjölbreytileikinn í íbúðalánunum hefur aukist mikið: Val um lánstíma, verðtryggingu/ekki verðtryggingu, fasta/breytilega vextir, vextir á niðurleið.

Raunvaxtastig óverðtryggðra húsnæðislána á niðurleið

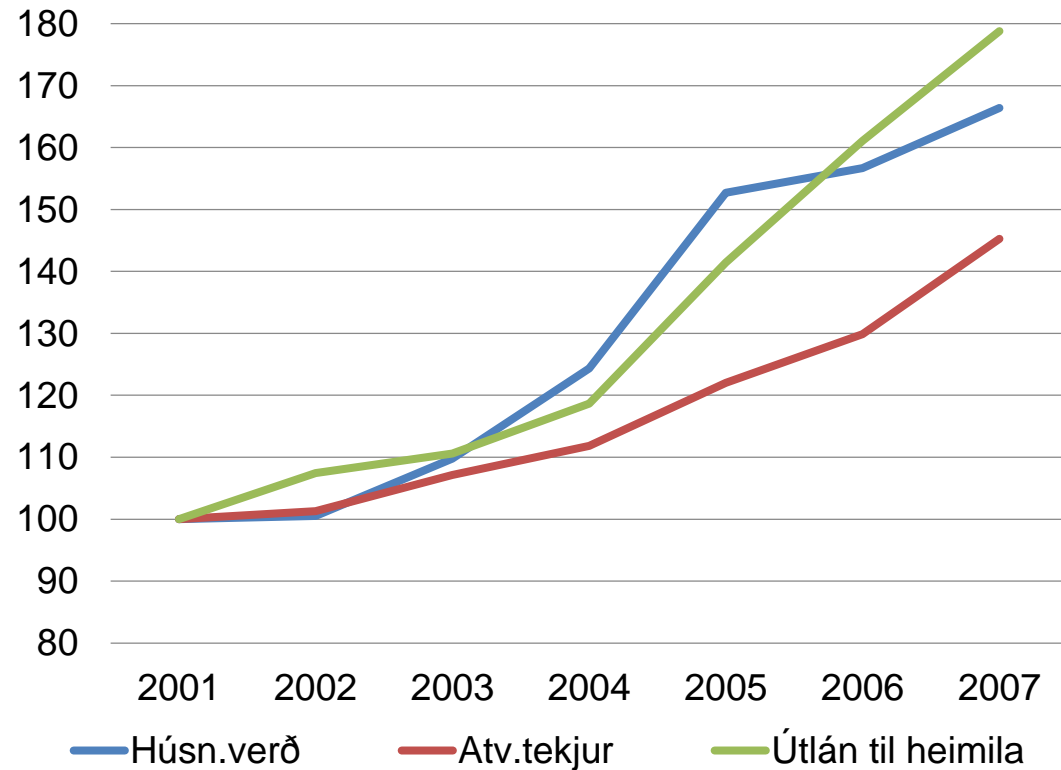
Raunvextir á markaði

Heimild: Seðlabanki Íslands. Einfalt meðaltal lægstu útlánavaxta þriggja stærstu viðskiptabankanna. Vextir verðtryggðra húsnæðislána eru fastir frá 5 árum og allt upp í allan lánstímann

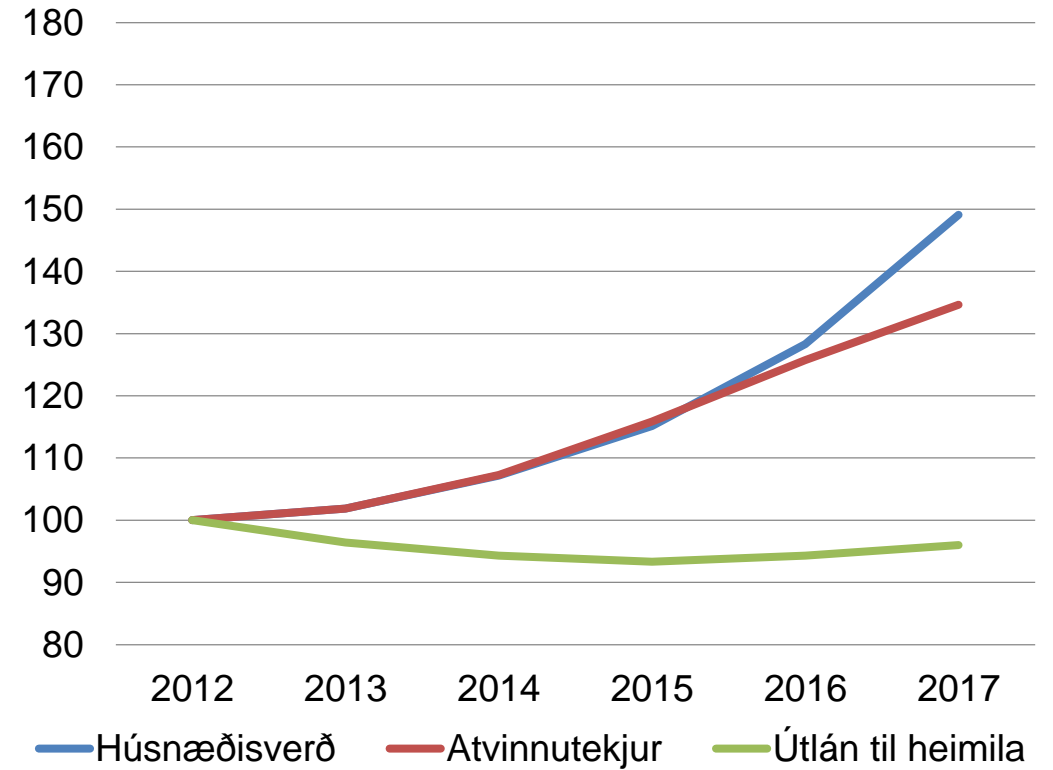
Grunnur fasteignamarkaðarins mun traustari nú

Húsnæðisverð, tekjur og útlán - þá

Heimild: Seðlabanki Íslands

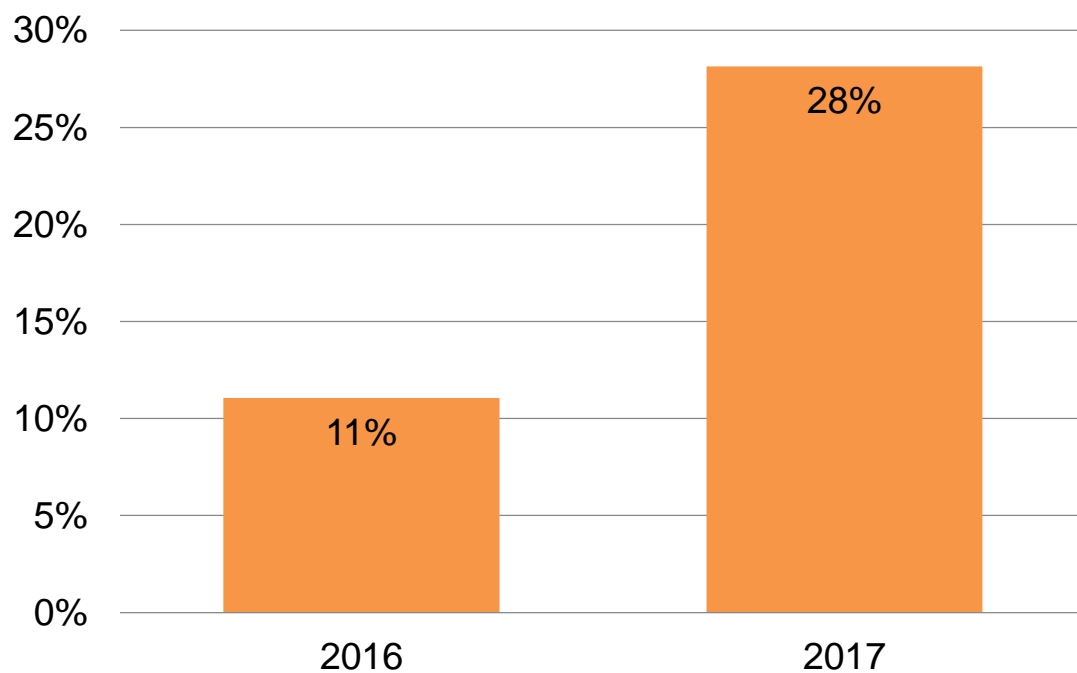
Húsnæðisverð, tekjur og útlán - nú

Heimild: Seðlabanki Íslands

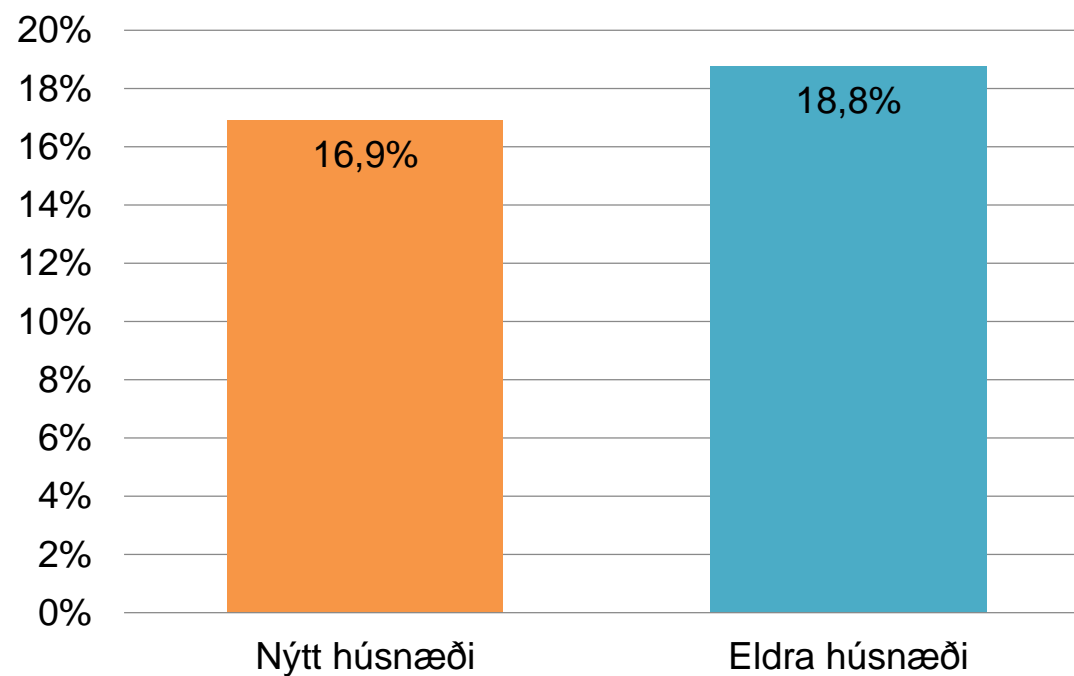
Viðskipti með nýjar og eldri íbúðir

Hlutfall nýrra íbúða af viðskiptum

Heimild: Þjóðskrá Íslands

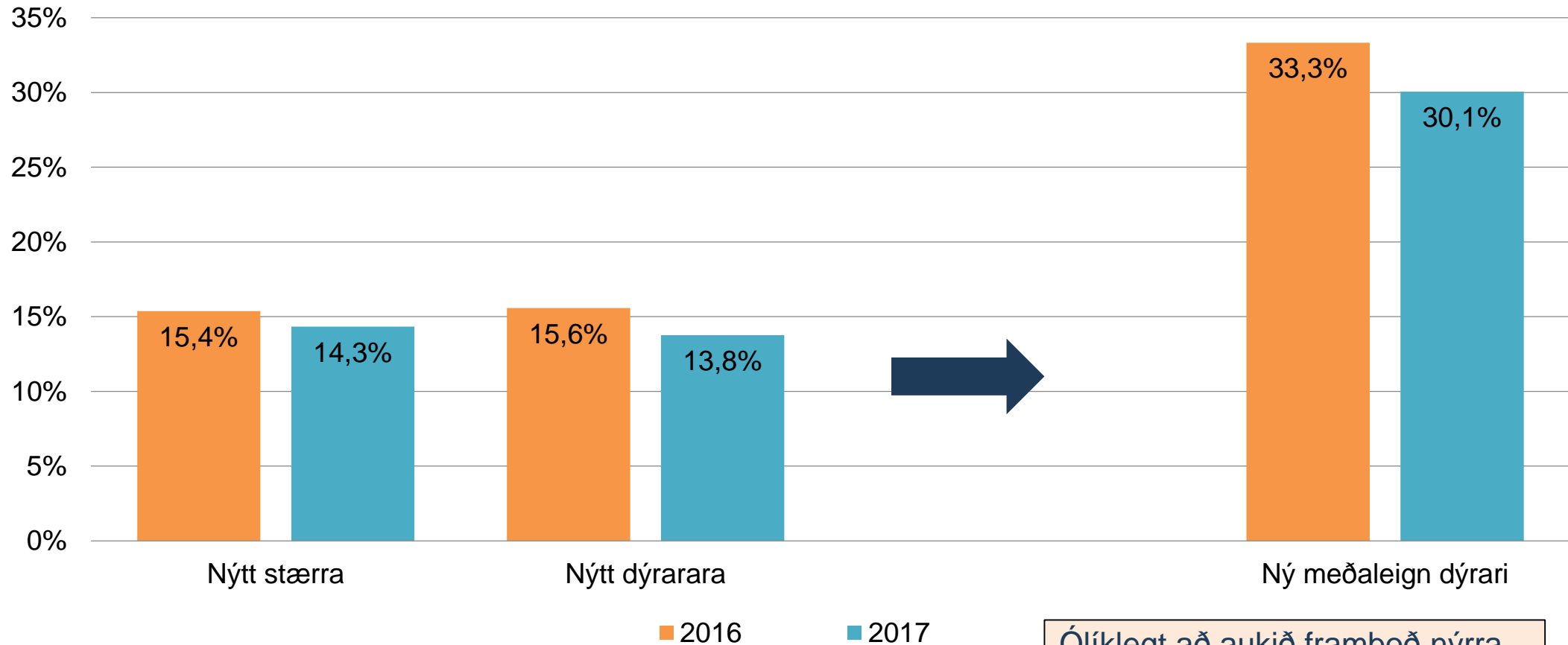
Verðhækkun íbúða milli 2106 og 2017

Heimild: Þjóðskrá Íslands

Nýjar eignir inn á markað eru að meðaltali bæði stærri og dýrari

Viðskipti með nýtt og eldra húsnæði

Heimild: Þjóðskrá Íslands, Hagfræðideild

Ólíklegt að aukið framboð nýrra íbúða muni leiða til verðlækkana

---

Að lokum

- Þrátt fyrir mikinn hamagang er markaðurinn heilbrigðari nú en fyrir 10 árum.
- Einhver okkar hafa lært af reynslunni - undirstaðan er betri nú og því verður stöðugleika tæplega ógnað í sama mæli og þá.
- Sama gildir ekki um upplýsingar um áætlað framboð. Skortur á haldbærum upplýsingum um byggingarstarfsemi er ótrúleg staða.
- Við spáum því að markaðurinn verði rólegri á næstu mánuðum. Snögg og skörp leiðrétting á húsnæðisverði eins og við upplifðum í tengslum við hrunið er ekki líkleg. Vegna þess að grunnurinn er tiltölulega traustur er líklegt að hægja muni hægt og rólega á hækkun húsnæðisverðs og markaðurinn finni smám saman jafnvægi.
- Nýtt húsnæði inn á markað mun halda verði uppi – því verður ekki um lækkanir að ræða.
- Tekju- og launabreytingar munu skipta miklu um framhaldið og sama má segja um lánakjör og aðgang að lánsfé. Verð munu ekki æða af stað nema vinnumarkaðurinn geri það líka og lánveitingar aukist mikið samtímis. Fasteignamarkaðurinn mun því tæplega ógna stöðugleikanum – það þarf annað til.
- Við spáum 19% hækkun fasteignaverðs í ár, 8,5% á árinu 2018, 7% á árinu 2019 og 6% á árinu 2020.